

ning, og toge ikke Hensyn til alt det Arbejde, der var udført paa Jorden i al den Tid, hvorved den paa en Maade var købt to Gange.

Der udkom senere en Lov af 21. Marts 1875 om, at alle Statens Arvefæstere i Danmark kunde afløse deres Afgifter i Løbet af 4 Aar, men for Bornholms Vedkommende var Afgiften 18 pCt. højere for Havren, fordi den regnedes efter sjællandsk Kapitelstakst.

Formanden: Maa jeg spørge, om det ærede Medlem snart er færdig med sit Foredrag?

Blem: Ja, paa 5 Minutter.

Formanden: Saa vil jeg foretrække at bede det ærede Medlem fortsætte senere.

Jeg skal nu afbryde Mødet. Det fortsættes i Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Mødet udsat Kl. 4.

Mødet genoptoges Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Blem: I 1875 og 1879 indgave flere Hundrede Arvefæstehusmænd fra Bornholm atter Andragende om en lempelig Afløsning af deres Arvefæsteafgifter, beregnet efter Bornholms Kapitelstakst for Havre. Finansminister Estrup lovede at tage sig af Sagen, og hans Løfte til Folketingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds, min Formand Lucianus Kofoed, publiceredes af denne i Bornholms Avis den 16. Maj 1879. Der skulde saa indsendes nyt Andragende med Begrundelse af deres Krav, og følgende Punkter skulde iagttages: 1) For det første skulde Afløsningen kun gælde Husmandslodder, 2) skulde nyt Andragende indsendes, 3) skulde samme Lov, der gav dem denne Ret til Afløsning, forpligte dem til i Løbet af nogle Aar alle at afløse disse Afgifter, og 4) skulde den bornholmske Kapitelstakst for gul Havre lægges til Grund for Afløsningen. Men desværre holdt Finansminister Estrup ikke dette Løfte, thi Finans-

ministeriet har senere under 23. December 1879 givet Husmændene et rent og skært Afslag.

Saa hvilede Sagen, indtil der atter kom Bevægelse mellem Husmændene paa Bornholm, og for to Aar siden fremdrog jeg Sagen i Finansudvalget, hvor Finansminister Hage lovede at lade hele dette Forhold undersøge, ligesom ogsaa det ærede Medlem for Frederiksborg (Dinesen) bad Ministeren om at lade Arvefæsteforholdene paa Nordsjælland undersøge. Kort Tid efter indkom der et Andragende fra de samvirkende bornholmske Husmandsforeninger, og dette Andragende henvistes til det Udvalg, Folketinget havde nedsat til at behandle Forslag til Lov om Jordebogsafgifterne paa Bornholm. Dette Udvalg, som jeg var Formand og Ordfører for, henviste i sin Betænkning Andragendet til Finansministerens Undersøgelse og Overvejelse.

Men nu løber der en Historie rundt i de socialdemokratiske Blade, saaledes f. Eks. i „Nordjyllands Socialdemokrat“, og den har til Overskrift: „Vilhelm Lassen og de bornholmske Husmænd“. Jeg kan ikke paa Artiklen se andet, end at det er en Redaktionsartikel, og i den staar der, at de bornholmske Husmandsforeningers Andragende til Finansministeriet om, at der maatte blive anstillet en nærmere Undersøgelse af de bornholmske Arvefæsteafgifter, har Finansministeren nu givet et Svar paa; „det er pure afslaaet“, staar der, „og Andragendet erklæres rent ud for at være ganske ubeføjet“. Det har forhavset mig at se, at dette er kommet frem i dette Blad, og derfor vil jeg gerne tillade mig at spørge den højtærede Finansminister, hvorledes dette egentlig hænger sammen, om den højtærede Minister, som i August Maaned modtog en Deputation fra de bornholmske Husmandsforeninger i Audiens om dette Forhold, nu skulde have givet dem et saadant pure Afslag, som der staar her i „Nordjyllands Socialdemokrat“. I Finansudvalget, hvor Sagen blev rejst, er der ikke modtaget et saadant Svar. Jeg vil dog meget henstille, at denne Sag ikke afvises, men bliver nærmere og grundigt undersøgt i en Kommission, ikke alene teoretisk og paa Papiret, men ogsaa paa selve Aastedet, og i en saadan Kommission burde ogsaa Husmandsforeningerne være repræsenterede. Skulde den saa finde, at en Pris af henved 6,000 Kr. pr. Td. Hartkorn uden Bygninger og Besætning paa Jorder, som, den Gang denne Afgift blev dem